

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 17P/153/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4321203863
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Bagala Vrábelová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4321203863.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou JUDr. Viktóriou Bagala Vrábelovou vo veci starostlivosti o mal. V. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľa, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Leviciach, dieťa rodičov: V. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom Sv. Q. 2, D. a M. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXXX/X, A. - R., v konaní zastúpený JUDr. Martou Urbánkovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Šafárikovo nám. č. 2, na návrh manželov W. S., nar. XX.XX.XXXX a X. S., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom H., S. XX/XX, o zverenie maloletého dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov, takto

rozhodol:

I. Maloletý V. V., nar.: XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom X. S., nar.: XX.XX.XXXX a W. S., nar.: XX.XX.XXXX, ktorí sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok majú iba v bežných veciach.

II. Každý z rodičov je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou zodpovedajúcou 30% sumy aktuálneho životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. M e n í s a rozsudok Okresného súdu Levice č.k. 8P/154/2006-18 zo dňa 19.07.2006.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľa, starí rodičia maloletého V. sa podaným návrhom domáhali zverenia maloletého dieťaťa do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Poukázali na to, že maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu ich dcéry. Uvedli, že starostlivosť o maloletého ako aj jeho maloletých súrodencov P. a P. zabezpečujú približne od februára alebo marca 2021 čomu predchádzali vážne zdravotné problémy ich matky, jej onkologické ochorenie, pre ktoré postupuje liečbu ako aj ťažké zdravotné postihnutie maloletého P., ktorý často plakával v dôsledku čoho sa maloletý V. nevedel sústrediť na učenie a zdržiaval sa v domácnosti navrhovateľov. Matka sa na výžive maloletého podieľa najmä vecnými plneniami, s maloletým sa stýka. Otec sa o maloletého nezaujíma, nestýkajú sa, na jeho výžive sa nepodieľa. Vyjadrili presvedčenie, že spôsobom svojho života, bytovým ako aj finančným zázemím sú schopní zabezpečiť maloletému ako aj jeho súrodencom stabilné a harmonické rodinné prostredie.

2. Matka s podaným návrhom súhlasila. Skutočnosti uvádzané navrhovateľmi týkajúce sa dôvodov zverenia maloletého do náhradnej starostlivosti potvrdila. Doplnila, že vzťah medzi ňou a maloletým je momentálne napätý, má dojem, že maloletý je na ňu nahneváný, vyhýba sa vzájomnej komunikácii. Skonštatovala, že starostlivosť navrhovateľov o maloleté deti je dobrá. Je poberateľkou rodičovského príspevku, má zvýšené výdavky, ktoré súvisia s jej nepriaznivým zdravotným stavom.

3. Otec so zverením maloletého do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľom súhlasil. Potvrdil, že s maloletým nie je v žiadnom kontakte, na jeho výžive sa nepodieľa. Spolužitie s jeho matkou prerušili v čase keď mal maloletý približne dva mesiace, pričom už v tom čase mal dôvodné pochybnosti o svojom otcovstve. Uviedol, že nie je biologickým ocom maloletého, čo preukazoval predložením potvrdenia o určení otcovstva zo dňa 03.03.2022 vypracovaného GHC Genetics SK, s.r.l. s sídlom v Bratislave. Doposiaľ návrh na zapretie otcovstva nepodával, mieni tak v blízkej dobe urobiť. Pracuje ako živnostník v Rakúsku. Za ubytovanie uhrádza 20,-eur denne, spláca dlh voči svojej matke, splátka činí v závislosti od jeho možností 500,-eur mesačne, odvody na zdravotné poistenie činia mesačne 79,-eur. Má vyživovaciu povinnosť k mal. F. R., ktorú si plní v sume 50,-eur mesačne.

4. Súd rozhodol v neprítomnosti matky, navrhovateľov a právnej zástupkyňi otca, ktorí svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnili, navrhovatelia absolvovaním kúpeľnej liečby s maloletým P., matka absolvovaním onkologickej liečby, právna zástupkyňa otca svoju neúčasť ospravedlnila rodinnými dôvodmi, otec súhlasil s prejednaním veci v jej neprítomnosti, pojednávanie odročiť nežiadali. Vo veci boli riadne vypočúť.

5. Kolízny opatrovník navrhol vyhovieť podanému návrhu. Poukázal na to, že navrhovatelia majú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloletého, starostlivosť o maloletého ako aj jeho súrodencov vykonávajú riadne. S maloletým bol vykonaný informatívny pohovor, z ktorého vyplynulo, že už rok žije v domácnosti starých rodičov, u ktorých je pokojnejší, zlepšil sa jeho prospech v škole. Uviedol, že rodinnú situáciu pokiaľ žil v domácnosti matky znášal ťažšie, skonštatoval, že matka mala problém zabezpečiť starostlivosť o neho a súrodencov. Prejavil vôľu zostať u starých rodičov. Svoju matku má rád, do domácnosti k nej sa mieni vrátiť až potom, čo sa dá zdravotne do poriadku. Svojho otca nepozná, nie sú spolu v žiadnom kontakte.

6. Na základe vykonaného dokazovania zistil súd tento skutkový stav: Maloletý V. pochádza z manželského zväzku svojich rodičov.

7. Tunajší súd rozsudkom zo dňa 19.07.2006 pod č.k. 8P/154/2006-18 zveril maloletého V. do osobnej starostlivosti matke, otca zaviazal prispievať na jej výživu sumou 33,19,-eura (1.000,-Sk) mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 11.08.2006.

8. Rozsudkom zo dňa 16.03.2022 pod č.k. 17P/154/2021-38, právoplatným dňa 22.03.2022 tunajší súd zveril maloletú P. V., nar. XX.XX.XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Rozsudkom zo dňa 24.01.2022 pod č.k. 6P/157/2021-38, právoplatným dňa 31.01.2022 tunajší súd zveril maloletého P. E. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov.

9. Navrhovatelia sú manželia, sú starými rodičmi maloletého V.. Navrhovateľka je zamestnaná, jej priemerný čistý mesačný príjem činí 655,23,-eur, navrhovateľ je poberateľom starobného dôchodku v sume 479,20,-eura. Žijú v rodinnom dome, ktorý je v ich bezpodielovom spoluvlastníctve. Neboli trestne, ani priestupkovo stíhaní. Zdravotný stav navrhovateľov je kompenzovaný.

10. Matka maloletého je poberateľkou rodičovského príspevku v sume 383,80,-eura, poberá rodinné prídavky na tri deti. Manžel matky je od 01.10.2020 evidovaný nezamestnaný, pracuje brigádnicky, z tejto činnosti dosahuje príjem do 300,-eur mesačne. Žijú v spoločnej domácnosti v prenajatom byte, mesačné výdavky pozostávajú z platby za nájom 150,-eur, električka 100,-eur, TV a internet 26,-eur. Je nemajetná. Má vyživovaciu povinnosť k maloletému P. E. a mal P. V., ktorí boli zverení do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov.

11. Otec maloletého pracuje ako živnostník, za zdaňovacie obdobie roku 2021 vykázal príjem 3.339,-eur, výdavky 2.309,17,-eur, základ dane činil 1.029,83,-eura. Pracovne sa zdržiava v Rakúsku, kde si platí bývanie na ubytovni 20,-eur denne, svojej matke spláca pôžičku, mesačná splátka činí 500,-eur, odvody na zdravotné poistenie v sume 79,-eur, výdavky na stravu odhadol sumou 300,-eur, ošatenie 100,-eur, mobil 30,-eur.

12. Maloletý V. navštevuje druhý ročník Školy umeleckého priemyslu Ladislava Bielika v Leviciach, od navrhovateľov dostáva vreckové v sume 20,-eur týždenne, cestovné má zadarmo, je zdravý, bez osobitných záujmov.

13. Podľa § 45 odsek 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

14. Podľa § 45 odsek 2 veta prvá Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

15. Podľa § 45 odsek 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

16. Podľa § 45 odsek 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

17. Podľa § 45 odsek 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

18. Podľa § 45 odsek 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

19. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

22. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

23. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Náhradná osobná starostlivosť je v zmysle zákona o rodine jednou z foriem náhradnej starostlivosti o maloleté dieťa. Táto náhradná starostlivosť nahrádza osobnú starostlivosť rodiča o dieťa v prípade, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. V prípade posudzovania splnenia podmienok pre nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti berie súd do úvahy dve skutočnosti a to je záujem dieťaťa a to, či sa rodič skutočne nemôže alebo nechce o svoje dieťa starať. Bez splnenia vyššie uvedených podmienok nemožno o náhradnej starostlivosti rozhodnúť. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že návrh na zverenie maloletého do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov bol podaný dôvodne. Navrhovatelia starostlivosť o maloletého zabezpečujú fakticky februára - marca 2021, čo vo svojej výpovedi potvrdila aj matka maloletého. Maloletý je na prostredie domácnosti navrhovateľov zvyknutý, sú jeho starými rodičmi. Bolo preukázané, že medzi maloletým a navrhovateľmi jestvujú vzájomné citové väzby. Šetrením v domácnosti navrhovateľov bolo preukázané, že majú vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletého. Navyše do spoločnej náhradnej starostlivosti navrhovateľom boli zverení aj súrodenci mal. V. V konaní bolo preukázané, že matka pre svoje ochorenie momentálne nie je schopná plnohodnotne zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti a to aj s prihliadnutím na ťažké zdravotné postihnutie maloletého P.. Otec sa s maloletým nestýka, v podstate sa nepoznajú. Za danej situácie má súd za to, že v najlepšom záujme maloletého je jeho zverenie do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľom, ktorí spôsobom svojho života zaručujú, že náhradná osobná starostlivosť bude realizovaná v najlepšom záujme dieťaťa prihliadnúc zároveň aj na názor dieťaťa prezentovaný maloletým počas informatívneho pohovoru.

25. Vo výroku rozsudku súd zároveň vymedzil navrhovateľom rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nezanikajú rodičom dieťaťa ich rodičovské práva a povinnosti, nevykonávajú ich však v rozsahu v akom patria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičom naďalej prináleží právo a povinnosť vychovávať dieťa v širšom zmysle slova, t. j. právo a povinnosť zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok nad rámec bežných vecí.

26. Po oboznámení sa so zárobkovými, majetkovými pomermi, počtom vyživovacích povinností rodičov ich súd zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa v súlade s ustanovením § 62 odsek 3 Zákona o rodine počnúc právoplatnosťou rozsudku. Ide o tzv. minimálne výživné ktoré v súčasnosti predstavuje sumu 29,87,-eura a ktoré je povinný uhrádzať každý rodič bez ohľadu na svoje osobné, zárobkové a majetkové pomery.

27. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP, nakoľko neboli v konaní zistené skutočnosti odôvodňujúce priznanie náhrady trov konania niektorému z jeho účastníkov.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre, v štyroch písomných vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu opovažuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že :

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Proti predmetnému rozsudku nemajú právo podať odvolanie tí účastníci konania, ktorí sa svojho procesného práva výslovne vzdali.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia alebo na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Rozsudok v časti o výživnom je predbežne vykonateľný.